

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Obchodná akadémia Liptovský Mikuláš
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy na Obchodnej akadémii Liptovský Mikuláš
5. Kód projektu ITMS2014+	312011AGY1
6. Názov pedagogického klubu	Klub čitateľskej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	29. 3. 2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	OALM
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Janka Klepáčová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.oalm.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

krátka anotácia:

Ďalšie stretnutie pedagogického klubu bolo zamerané na aktivity počas čítania u integrovaných žiakov. Predstavili sme si rôzne možnosti, ako s danými textami pracovať a takisto motivovať a zaujať študentov, ktorí majú vývinové poruchy učenia, poruchy aktivity a pozornosti a podobne. Ďalej prítomní vyučujúci prediskutovali svoje skúsenosti a problémy, s ktorými sa stretávajú počas výchovno-vzdelávacieho procesu so zdravotne znevýhodnenými žiakmi pri čítaní textov kľúčové slová:

čítanie, vyučovací proces, metódy, integrovaní žiaci

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

U študentov s vývinovými poruchami ako je dyslexia, dysgrafia, dysortografia nastáva vo väčšine prípadov pri čítaní problém, hlavne u dyslektikov. Dyslexia je nechopnosť naučiť sa čítať aj napriek tomu, že dieťa absolvuje bežnú výuku a má primeranú inteligenciu. Dyslexia je podmienená poruchami v základných poznávacích schopnostiach, objavuje sa väčšinou už od začiatku školskej dochádzky a vytvára veľký rozdiel medzi schopnosťou čítať a intelektovými schopnosťami. Dyslexia zasahuje celú osobnosť dieťaťa, nejde o izolovanú poruchu. Dyslektik má často poruchy menejcennosti a narušené sebavedomie. Vytvára sa u neho nechť k čítaniu, často aj s tým súvisiacemu vzdelávaniu ako takému. Rodičia, ktorí veľakrát nechápu problém dieťaťa ho preťažujú, trestajú, či obviňujú z lenivosti a porovnávajú so súrodencami či spolužiakmi.

Čítanie predstavuje pre žiakov nielen osvojovanie si učiva, ale aj rozvoj emocionality a estetického čítania. Vďaka čítaniu môžu začať lepšie porozumieť dianie okolo seba. Porozumenie textu predstavuje dôležitú úlohu vo vývine žiakov.

Nakoľko každý text prináša nové informácie, žiaci musia o nich premýšľať a spájať nové informácie s tými, ktoré si už osvojili. Pri čítaní každého textu je dôležité, aby si žiaci uvedomili, čo už o danej téme vedia a čím novým si pomocou textu svoje vedomosti obohatili.

Pri čítaní súvislých textov sa ukazuje ako najefektívnejšie u zdravotne znevýhodnených žiakov riadené čítanie. Pri riadenom čítaní je cieľom učiteľa zapojiť žiakov čo najviac do procesu čítania. Môžu sa zamerať na nadpis, prípadne ich učiteľ môže upozorniť vopred na zaujímavé údaje v texte. Po prečítaní textu pri riadenom čítaní dáva vyučujúci otázky. Zameriava sa na dej, ale aj na pocity študentov, ktoré nadobudli pri čítaní. Text je najefektívnejšie čítať po častiach a pri každej časti sa postupne pristaviť. V závere textu vyučujúci spolu so žiakmi zhrnú celý dej textu a sústredia sa na hlavné myšlienky z textu.

Pri súvislých textoch v cudzom jazyku, ako uvádzajú vyučujúce ruského jazyka Mgr. Gajdošová a Mgr. Klepáčová je potrebné buď text preložiť alebo pripraviť pre žiakov otázky, ktoré smerujú k detailnému porozumeniu textu. I keď často žiaci nerozumejú každé cudzie slovo v texte, je dôležité, aby rozumeli podstatným údajom a vedeli text prerozprávať vlastnými slovami. Hlavne u integrovaných žiakov je nutné, aby textu porozumeli a vedeli ho zreprodukovať svojimi slovami.

Členovia klubu uviedli, že študenti čítajú básnické texty veľmi zriedka, viac-menej len na hodinách literatúry v škole. Počas čítania textov ich je potrebné, aby si predovšetkým žiaci s vývinovými poruchami učenia písali poznámky, tvorili myšlienkové mapy, vyhľadávali vhodné obrázky a fotografie k prečítaným textom. Ako úspešná sa uvádza forma riadeného čítania, ktorú je potrebné prepájať s teoretickými vedomosťami z literatúry. Pomocou symbolov a básnických obrazov treba viesť žiakov k predstavivosti, diskutovať, argumentovať a svoje tvrdenia dokladať citovaním vhodných veršov. Aktivity treba zvoliť s ohľadom na predchádzajúce skúsenosti žiaka a prepojiť ich aj s pocitmi, náladami a myšlienkami, ktoré uvedené texty v žiakoch aktuálne vyvolávajú.

Ako uvádza členka klubu Mgr. Jana Gajdošová, ktorá je zároveň výchovnou poradkyňou, u integrovaných žiakov je dôležité poskytnúť im pri čítaní akýchkoľvek textov viac času, podľa odporúčaní špecializovaných poradní je to väčšinou navýšenie času o 25 percent. Treba dbať na to, aby žiaci s textom nepracovali v časovom strese.

Takisto treba individualizovať prístup vyučujúcich v oblasti komunikácie so žiakmi s VPU, byť taktnými a ústretovými, minimalizovať plachosť a obavy u týchto žiakov empatickým prístupom. U niektorých žiakov je potrebné pri čítaní opakovať inštrukcie, overovať porozumenie otázkou, priebežne overovať vedomosti z kratšieho rozsahu textu, prípadne učiva.

Pri integrovaných žiakoch treba brať do úvahy oslabenie pracovnej pamäti aj v spojení s ťažkosťami pri vyjadrovaní myšlienok, vyhľadávaní slov z lexikonu, ktoré sekundárne ovplyvňujú naratívne schopnosti (prerozprávanie učiva pri ústnej odpovedi, reprodukovanie prečítaného a podobne).

Oslabená pracovná pamäť negatívne ovplyvňuje okamžitú reprodukcii prečítaného textu , viackrokové postupy, pochopenie zložitej konštrukcie atď.

Z týchto dôvodov je podľa Mgr. Gajdošovej dôležité zhovievavo hodnotiť nepresné, neisté, pomalé, nenáležité a ťažkopádne vyjadrovanie integrovaných žiakov pri reprodukcii textov.

13. Závěry a odporúčania:

Účastníci klubu čitateľskej gramotnosti uviedli, že pri čítaní textov sa u žiakov s vývinovými poruchami učenia často vyskytujú problémy s porozumením textov, pre študentov sú prehľadnejšie skôr informácie usporiadané v tabuľkách a grafoch, prípadne vo vypísaných poznámkach z textov. Vyučujúci sú preto často nútení vopred spracovať preberané texty daným študentom a vypísať z nich najdôležitejšie informácie, aby boli pre nich pochopiteľné. Všetci členovia klubu sa zhodli, že u žiakov s VPU je nutné nechať im predĺžený čas na čítanie akýchkoľvek druhov textov.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Jana Gajdošová
15. Dátum	29. 3. 2022
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Janka Klepáčová
18. Dátum	29. 3. 2022
19. Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

